

Με στόχο μια αρχιτεκτονική της πράξης μετά σκέψης και αντιστρόφως

Τάσος Μπίρης - 23/11/2018

Είναι νομίζω ήδη εμφανής η προσπάθεια του Archetype να δώσει δείγματα της γόνιμης διφυούς ταυτότητάς του, όπως αυτή περιγράφηκε στην πρώτη αυτοπροσδιοριστική ανακοίνωση της συντακτικής επιτροπής. Πρόκειται νομίζω για μια καθοριστική ιδιομορφία του ιστοτόπου, που ήδη διαπιστώνει κάνεις ότι -μεταξύ άλλων- αποκτά νόημα μέσω συνεχών και ταυτόχρονων αντιστικτικών συσχετίσεων ποικίλων πεδίων αρχιτεκτονικού προβληματισμού και δράσης.

Πιο ειδικά αναφέρω ως παράδειγμα την παράλληλη παρουσίαση σύγχρονου αρχιτεκτονικού έργου εφαρμογής με συνεχή ανεξάρτητη ροή κειμενογραφίας για ζητήματα θεωρίας, ιστορίας, διδασκαλίας και σχολιασμού της αρχιτεκτονικής.

Σημειώνω ως ενδείξεις της δεύτερης περίπτωσης, τα πολύ σημαντικά άρθρα των καθηγητών Ανδρέα Γιακουμακάτου (*16η Μπιενάλε Βενετίας*), Τάσου Κωτσιόπουλου (*Σημειώσεις για τη συγκρότηση του αισθητικού μηνύματος στην αρχιτεκτονική*) και της καθηγήτριας Ελένης Αμερικάνου (*Αναγνώσεις*

γεωμετρίας). Επίσης, την παρουσίαση του επικ. καθηγητή Πάνου Εξαρχόπουλου (Όταν η τέχνη συναντά την αρχιτεκτονική) και τα εξαιρετικά κείμενα των διδασκάλων Γιάννη Αθανασόπουλου (Ο υποκειμενισμός του αισθητικού προσανατολισμού) και Στέλιου Γιαμαρέλου (Το τρίγωνο του Λονδίνου. 1950-2000), καθώς και εκείνου της θεωρητικού Κωνσταντίνου Κάλφα («Η πραγματικά σπουδαία εμπειρία της ελληνικής Ανοικοδόμησης». Διαβάζοντας τις αμερικάνικες αναφορές) και του αρχισυντάκτη του ιστοτόπου Μανώλη Οικονόμου (Αποχαιρετισμός).

Έχει τέλος σημασία (και γι' αυτό είναι νομίζω απαραίτητο να ενισχυθεί ώστε να συνεχισθεί) το ενδιαφέρον νεότερων συναδέλφων, όπως για παράδειγμα των αρχιτεκτόνων Μαριάννας Γιαννάτου (*Ettore Sottsass jr*), Αλεξάνδρας Παπαδάκη (*Υπόθεση Ζανζιβάρη*) αλλά και του σπουδαστή της αρχιτεκτονικής Θοδωρή Σιούτη (*Πρόβα Generale*) να δοκιμαστούν στο -κάπως ασυνήθιστο- είδος θεωρητικού λόγου (ανεξάρτητου ή συσχετισμένου με πραγματοποιημένο αρχιτεκτονικό έργο, όπως στην εξαιρετική περίπτωση του Σιούτη). Θεωρητικό λόγο που διατυπώνεται με επιτυχία από, σήμερα, ελάχιστους αρχιτέκτονες εφαρμογής σε περίοδο ωρίμανσής τους, σε παραπληρωματική αντίστιξη με εκείνον που διατυπώνουν αρχιτέκτονες αμιγούς θεωρητικής κατεύθυνσης.

Οι παραπάνω διαπιστώσεις ίσως αποτελούν και θετικές ενδείξεις μιας συνειδητής προσπάθειας του ιστοτόπου να ενισχύσει την (διπλή) ιδεολογική και πρακτική έκφανση της αρχιτεκτονικής ως «αρχιτεκτονική της πράξης μετά σκέψης». Κάτι ιδιαίτερος σημαντικό αλλά και αναγκαίο στην παρούσα απερίσκεπτη περίοδο. Τέλος, με αφορμή τα έργα και τα κείμενα που παρουσιάζονται, ας μου επιτραπεί να υπενθυμίσω τη χρησιμότητα τού να ακολουθούνται αυτές οι παρουσιάσεις και από διάλογο, τόσο μεταξύ των συγγραφέων των κειμένων και των δημιουργών των έργων εφαρμογής, όσο και μεταξύ των επισκεπτών του ιστοτόπου.

Αλλιώς το συνεχές κλικ -κλικ -κλικ του ποντικιού και της αδιάκοπης ροής εικόνων, κινδυνεύει να είναι ένδειξη ενός άτοπου και άχρηστου αυτοματισμού και όχι πραγματικού ενδιαφέροντος που γεννά νέες ιδέες και πράξεις.

Την ίδια ώρα όμως «...silence like a cancer grows...».¹

Τάσος Μπίρης

¹ Βλ. και (Τ. Μπ. [«Η δημοσίευση του εφαρμοσμένου αρχιτεκτονικού έργου στο διαδίκτυο»](#))